

OPKRÆVNING AF BRUGSAFGIFT, GANGTUNNELLER

En kommune kan lovligt fastsætte vilkår om betaling for råden over vejareal, også selv om der er tale om råden under vejarealet.

Vejdirektoratet har behandlet jeres klage af 9. november 2009 over kommunens opkrævning af grundværdiafgift vedrørende gangtunneller under J M vej og T vej samt B Allé og N Allé.

I skriver blandt andet, at

- det forekommer tvivlsomt om kommunen kan opkræve en afgift, der ikke er begrundet i hospitalets anvendelse af et vejanlæg, men i, at gangtunnellerne er ført under offentlige veje
- kommunen ikke har haft udgifter til etableringen og vedligeholdelsen
- afgifter skal være sagligt begrundet f.eks. ved, at kommunen har udgifter ved en øget anvendelse af vejanlægget
- afgiften har karakter af en ejendomsskat.

Vores afgørelse

Kommunen kan lovligt fastsætte et vilkår om betaling for råden over vejarealet, også selv om der er tale om råden under vejarealet.

Vilkåret om betaling har den fornødne hjemmel i kommunens¹ dispositionsret over sine offentlige veje.

Baggrund

Kommunen meddelte tilladelse til anlæg af tunnelen under B Allé den 14. november 1974.

I brev af 14. november 1995 meddelte kommunen endvidere tilladelse til, at der blev etableret en tunnelforbindelse under J M Vej og T vej.

Kommunen meddelte tilladelserne blandt andet på vilkår om, at R skulle betale en årlig afgift pr. m². Afgiften blev fastsat til 5 % af kvadratmetergrundværdien i forhold til den offentlige vurdering (1974-tilladelsen) og 5 % af kvadratmetergrundværdien af de tilstødende grunde (1995-tilladelsen).

Hvad kan vi tage stilling til

Vi kan afgøre, om en afgørelse, som kommunen har truffet efter vejloven² er lovlig, jf. lovens § 4, stk. 1. Men vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn (vurderinger) inden for lovens rammer.

¹ Som vejbestyrelse, jf. vejlovens § 2, stk. 5 og 6

² Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med sådan en afgørelse har fulgt vejlovens, forvaltningslovens og almindelige uskrevne forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke afgøre, om kommunens afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig.

Vejlovgivningens bestemmelser

Anlæg af en tunnel kræver kommunens tilladelse for så vidt angår gravearbejder. Det fremgår af vejlovens § 101.

For så vidt angår anbringelsen af tunnel i vejarealet, kræver det kommunens tilladelse i henhold til lovens § 102, stk. 1.

Kommunen kan lovligt fastsætte vilkår i forbindelse med en tilladelse.

Vores vurdering mv.

Der er i tilladelserne af 1974 og 1995 ikke meddelt en klagevejledning i henhold til vejlovens § 4, stk. 4, uanset at tilladelserne indeholder vilkår om betaling af en årlig afgift.

En manglende klagevejledning betyder ikke, at afgørelsen er ugyldig, men at klagefristen først starter, når denne er meddelt modtageren af afgørelsen.

På den baggrund har vi behandlet jeres klage af 9. november 2009.

Vilkåret om betaling

Det er kommunen, der vurderer, om der konkret skal gives tilladelse efter vejlovens § 102, stk. 1, og om der i den forbindelse stilles for tilladelsen.

Bestemmelsen indeholder ikke udtrykkelig hjemmel til at opkræve betaling for særråden over arealet.

Vilkår om betaling for udnyttelse af vejarealet skal stilles senest samtidig med, at tilladelsen bliver meddelt.

Bestemmelsen må ses som et udslag af kommunens (vejbestyrelsens) almindelige dispositionsret over vejarealet, og skal sikre, at vejarealer ikke uden særlig tilladelse anvendes til andet end vejformål.

Kommunen skal derfor ved sin vurdering først og fremmest tage hensyn til arealets primære funktion som færdselsareal, men også arealets andre almindeligt anerkendte funktioner. Ved behandlingen af en ansøgning om etablering af en tunnel

bør der således ske en afbalanceret vurdering af hensynet til vejarealets anerkendte funktion.

Vi forstår sagen således, at tunnellerne griber ind i kommunens råden over sine egne veje, idet disse vil have betydning for kommunens disposition over vejarealet.

Om kommunen kunne stille vilkår en afgift for den særlige råden i forbindelse med meddelelsen af tilladelserne til etableringen af tunnellerne, må afhænge af om tunnellerne er etablerede udelukkende eller overvejende af private hensyn, f.eks. hensyn til Rs personale, eller om offentligheden har adgang.

Det fremgår af kommunens udtalelse af 2. december 2009, at tunnellerne benyttes af Rs personale.

Tunnellerne er således anlagt af privatretlige hensyn - hensynet til Rs ansatte.

Når anlægget af en tunnel sker udelukkende eller overvejende af private hensyn, vil det være et sagligt vilkår at kræve, at anlægget gennemføres uden afgift for kommunen.

Det er således vores opfattelse, at opkrævning af betaling for særråden over offentlige vejarealer har den nødvendige hjemmel i vejbestyrelsens dispositionsret over vejarealerne.

Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at tunnellerne er anlagt af hensyn til Rs personale.

Størrelse af en afgift

Størrelsen af betalingen afhænger af en politisk vurdering i de konkrete tilfælde.

For så vidt angår gebyrets størrelse er dette en del af kommunens skøn. Dette skøn kan vi ikke tage stilling til.

Vi har på den baggrund ikke grund til at antage, at kommunen ved sin afgørelser, herunder fastlæggelsen af gebyrets størrelse, har taget usaglige hensyn.

Konklusion

Kommunen kan lovligt fastsætte et vilkår om betaling for råden over vejarealet, også selv om der er tale om råden under vejarealet.

Vilkåret om betaling har den fornødne hjemmel i kommunens dispositionsret over sine offentlige veje.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

Frist for at indbringe sagen for domstolene

Hvis I ønsker, at domstolene skal tage stilling til kommunens afgørelse eller til vores afgørelse i klagesagen, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder efter modtagelsen af denne afgørelse, jf. vejlovens § 4, stk. 6, 2. pkt.

